

عنوان مقاله:

بررسی ماهیت معماری برج های آرامگاهی شهرستان ایجرود

محل انتشار:

فصلنامه معماری شناسی، دوره 1، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

حامد بیگدلی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، موسسه آموزش عالی و غیرانتفاعی روزه، زنجان

زهره ترابی - استادیار، گروه معماری، موسسه آموزش عالی و غیرانتفاعی روزه، زنجان

خلاصه مقاله:

برجهای آرامگاهی یکی از برجسته ترین آثار معماری دوره ی اسلامی ایران هستند. پراکندگی چنین آثاری تقریباً در بیشتر مناطق نیمه شمالی کشور دیده می شود. استان زنجان در شمالغرب ایران از جمله مناطقی است که یک چنین بناهایی با عنوان میل یا آرامگاه در برخی نقاط آن وجود دارد. طبق مطالعات انجام گرفته، برجهای آرامگاهی زنجان از نظر قدمت عموماً مربوط به دوران میانی اسلامی (ایلخانی) است و از نظر نقشه ی معماری بیشتر در گروه مدور با گنبدهای مخروطی شکل دیده می شود. به دلیل حفاریات غیر مجاز کف برخی از بناهای آرامگاهی و عدم توجه و رسیدگی در طول سالها و نیز تغییر مذهب مردمان منطقه در ادوار مختلف تاریخی، سوالی که امروزه مطرح می شود این است که کارکرد اصلی چنین بناهایی که به فراموشی سپرده شده و معمولاً با عنوان میل، برج، گنبد معروف شده اند، چه بوده است حال آنکه مطالعات پهنه های فرهنگی منطقه ای و دقت در ساختار معماری آنها در مقایسه نقشه و سایر عناصر معماری با برجهای آرامگاهی شناخته شده دیگر و همچنین توجه به برخی نکات در متون تاریخی نشان می دهد که کارکرد اصلی و اولیه اینگونه بناها تدفینی بوده است. علاوه بر موارد یاد شده، قرار گیری چنین بناهایی در میان گورستان های تاریخی در بسیاری از نقاط کشور از جمله مقابر برجی زنجان می تواند دلیلی دیگر بر عملکرد آرامگاهی اینگونه بناها باشد. در این پژوهش، توصیف دو بنای برجی استان زنجان که در دو منطقه ی جغرافیایی جداگانه قرار دارند، عناصر معماری آنها با دیگر بناهای مشابه در استان و خارج از آن با روش تحقیق کتابخانه ای و بررسی میدانی مورد مقایسه قرار گرفته و کارکرد اصلی بناها با عنوان برجهای آرامگاهی مشخص شده اند.

کلمات کلیدی:

برج های آرامگاهی، خوین، کهریز سیاه منصور، آرامگاه استر و مردخای، دوره ایلخانی، آرامگاه قیدار نبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/834954>

